

ע"פ 2304/12 - מ מ נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 2304/12

לפני:
כבוד השופט ס' ג'ובראן
כבוד השופט צ' זילברטל
כבוד השופט א' שהם

המערער: מ מ

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה
מיום 2.10.2011 בתפ"ח 28677-01-12 שניתן על ידי
כבוד השופטים: י' אלרון, מ' גלעד וא' אליקים

תאריך הישיבה: ט"ו באלול התשע"ד (10.9.2014)
בשם המערער: עו"ד ואפי נסראלדין; עו"ד אמל חנאוי

בשם המשיבה: עו"ד סיון רוסו

פסק-דין

השופט ס' ג'ובראן:

ערעור על הכרעת דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כבוד השופטים י' אלרון, מ' גלעד ו-א' אליקים) מיום 2.10.2011 בתפ"ח 28677-01-10, לפיה הורשע מ מ (להלן: המערער) בעבירת רצח בכוונה תחילה לפי סעיפים

300(א)(2) ו-300(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), ובעבירת שוד בנסיבות מחמירות לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין. כמו כן, מופנה הערעור נגד העונש שנגזר על המערער: מאסר עולם בגין עבירת הרצח וכן ארבע שנות מאסר בפועל בגין עבירת השוד, אשר נקבע כי ירוצו במצטבר לעונש מאסר העולם.

כתב האישום

1. כעולה מכתב האישום, המערער התגורר בכפר נ בשכנות לביתם של ע מ (להלן: ע) ורעייתו פ מ ז"ל (להלן: המנוחה). עוד נכתב בכתב האישום כי ביום 14.12.2009 בשעה 8:30 בבוקר או בסמוך לכך, הגיע המערער לביתם של ע והמנוחה בזמן שהמנוחה שהתה בו לבדה, כשהוא מצויד בסכין, לאחר שהחליט להמית אותה ולשדוד את כספם של ע והמנוחה. המערער נכנס אל הבית, החל להכות את המנוחה ולדקור אותה מספר רב של פעמים, בין היתר, בראשה ובצווארה, באמצעות הסכין. בעקבות זאת נוצרו דימומים בצוואר ובלוע המנוחה. דימומים אלה, יחד עם העובדה ששאפה דם לריאות, גרמו למות המנוחה. בנוסף לכך, שדד המערער מכספת בארון חדר השינה של המנוחה וע סך של 1,700 ש"ח. בכתב האישום נכתב כי במעשים אלה גרם המערער למות המנוחה בכוונה תחילה לאחר שהחליט להמיתה והמיתה בדם קר מבלי שקדמה התגרות בתכופ למעשה, בנסיבות בהן יכול היה לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיו, ולאחר שהכין עצמו להמיתה, וכן, הכין מכשיר בו המית את המנוחה. עוד נכתב בכתב האישום כי המערער המית את המנוחה תוך כדי ביצוע שוד או ביצוע הכנות לביצוע העבירה, כדי להקל את הביצוע ולהבטיח לעצמו בריחה או הימלטות מעונש. כן נכתב כי המערער שדד מהמנוחה כסף מזומן כשהוא מצויד בסכין שיש בו כדי להוות סכנה, והשתמש באלימות כלפי המנוחה בשעת השוד או בתכופ לפני או אחרי המעשה. כתב האישום ייחס למערער, אפוא, ביצוע רצח בכוונה תחילה, עבירה לפי סעיפים 300(א)(2), 300(א)(3) ו-300(א)(4) לחוק העונשין, וביצוע שוד, עבירה לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין.

תמצית גרסאות הצדדים, הראיות והכרעת הדין

2. בתשובתו לכתב האישום הכחיש המערער את המיוחס לו. להוכחת האישומים, הציגה המשיבה את גרסאותיו המשתנות של המערער וכן גרסאות עדים אחרים שסתרו את גרסאותיו של המערער, ובכללן, גרסאותיה של רעייתו ס מ (להלן: ס). כמו כן, הציגה המשיבה מכלול ראיות נוספות להוכחת מעשה הרצח, ובהן ראיות נסיבתיות שונות. בנוסף, הציגה המשיבה ראיות בנוגע למצוקתו הכלכלית של המערער ובני משפחתו להוכחת המניע לביצוע העבירות. בנוסף טענה המשיבה להתנהגות מפלילה של המערער לאחר האירוע. המערער מצדו נסמך על עדותו במשפט. יצוין, כי בין הימים 31.12.2009 – 1.2.2010 שהה המערער בהסתכלות במרכז לבריאות הנפש "ש", בסיומה הוכנה חוות דעת פסיכיאטרית בעניינו. בחוות הדעת נכתב כי המערער סובל ממחלת נפש, אך בזמן המעשה המחלה הייתה בהפוגה. כמו כן נכתב כי המערער כשיר לעמוד לדין.

הכרעת הדין

3. הכרעת הדין הינה מפורטת ומנומקת, להלן יובאו עיקריה: ביום 14.12.2009 בשעה 08:59 התקבלה שיחה למוקד מד"א להזמנת אמבולנס בה דווח על מוות של אישה. כמה דקות לאחר מכן, הועבר הדיווח למשטרת ישראל,

ומהרישומים עלה כי "המודיע מדווח על אישה מתה. נכנס אחד השכנים לקחת משהו, מצאו אותה על הריצפה מלאה בדם בסביבות גיל 30" (ת/3, עמוד 3). בעקבות הדיווח הגיע אמבולנס לבית, שם נמצאה המנוחה שכובה על בטנה על הרצפה, מוטלת בשלולית דם גדולה וסביב החלק הקדמי של צווארה נמצא חתך עמוק, כך שלפי הצוות הרפואי, לא היה ספק כי האישה אינה בחיים. הרופאה שנלוותה לפראמדיק קבעה את מותה של המנוחה, וציינה בסעיף נסיבות המוות: "חשד לרצח". בחוות הדעת הפתולוגית שהכין פרופ' יהודה היס (להלן: פרופ' היס) בסיוע ד"ר הדס גיפס מהמכון לרפואה משפטית (להלן: חוות הדעת הפתולוגית) נכתב כי נמצאו דימומים ושאיפת דם לריאות, ובנוסף, פצעים שונים המלמדים בחלקם על מאבק בין המנוחה והתוקף עובר לקטילתה. עוד נכתב כי חלק מהפצעים נגרמו על ידי "חפץ כגון להב של סכין, עם לפחות שפה אחת מושחזת". עוד עלה מחוות הדעת כי פצעי הקרע והדימומים התת-עוריים נגרמו מחבלה קשה וקרוב לוודאי ישירה בסמוך למוות. השוטר וואיל שחאדה שהגיע לזירת האירוע כתב בדו"ח הפעולה שהבחין במנוחה שוכבת על בטנה מוקפת בשלולית דם. עוד כתב כי הבחין במטבח בפח שמן צהוב הפוך ובשמן שנשפך על שטיח המטבח, ואף בשטר של 200 ש"ח שנמצא קרוב אליו. דברים אלה גובו בדו"ח הביקור בזירת האירוע שהכין רפ"ק אלי שקד. בדו"ח נכתב בנוסף כי לצד גופת המנוחה היה חלוק בצבעים כחול וירוק, וכי נמצאו כתמי דם על ארון הבגדים בחדר השינה. בתוך ארון הבגדים נמצאה כספת ועל המיטה הונחו המפתחות. כמו כן הכספת נפתחה ונמצאה ריקה. כלי הרצח בו נדקרה המנוחה וכן מצלמות אבטחה לא אותרו. ואולם כמה ימים לאחר האירוע נמצא בשביל המקשר בין בית המערער לבית המנוחה שטר של 200 ש"ח אך השטר לא נבדק מעבדתית כיוון שנחשף בזמן זה לגשם ולשמש.

4. בהכרעת הדין נכתב עוד כי התנהגות המערער וסלאחר גילוי גופת המנוחה עוררה את חשדו של מפקד מרכז השיטור בכפר נחף, רס"ם נזיה אסדי, וזה החליט לזמנם לחקירה. ביתם נבדק אף הוא. בחקירתו הראשונה של המערער הבחינו השוטרים בפציעות על גופו וצילמו אותן. המערער טען כי נפל במקלחת, ולאחר מכן, כי נפגע מדלת תריס ביתו. בחוות הדעת המכון לרפואה משפטית ציין פרופ' היס כי הפצעים בלחי, במצח ובזרת המערער נגרמו עד 24 שעות לפני צילומם, כלומר, ביום הרצח. פרופ' היס סבר כי הפצעים בפניו של המערער יכולים להיגרם משולי ציפורניים או מחפץ קוצני אחר, וכי הפצע בזרת הימנית הינו חתך שמקורו עשוי להיות בשפה מושחזת של להב או חפץ אחר. בגדי המערער המוכתמים נבדקו אף הם, ובהמשך, דגימות חומר שנחשד כדם. ז'קט ששייך לע, שבכיסו הפנימי הוחזקו מפתחות הכספת נשלח לבדיקה ביולוגית. בדו"ח שהכין רפ"ק חגי וקס, קצין המעבדה הניידת, תועדו עקבות נעליים בכתמי דם, פח שמן הפוך על השטיח וכתם שמן גדול ספוג בשטיח שעליו נמצא שטר של 200 ש"ח. כמו כן בבית נמצאו כתמי דם שהותזו ונמרחו במטבח, בחדר השינה ובכיור השירותים ואף במסדרון הכניסה לחדר השינה. בחוות דעת של המעבדה הביולוגית שהכינה ד"ר ענת גסט (להלן: ד"ר גסט) נמצא כי הפרופיל הגנטי של המערער מהווה מרכיב עיקרי מבין שני פרופילים גנטיים על הדלת השמאלית-תחתונה בארון הבגדים בחדר המנוחה. בשתי דגימות דם נוספות שנדגמו מחולצת המערער נמצא דנ"א של המערער כמרכיב עיקרי בתערובת הדנ"א אך לא נשללה מעורבות דנ"א של המנוחה. בעדותה ציינה ד"ר גסט כי הדגימה שהתאימה לפרופיל הגנטי של המנוחה נלקחה מהחלק התחתון בחזית החולצה של המערער. ד"ר גסט הבהירה כי "עדות כלשהי לנוכחות פרופיל זר מתחת לציפורניים", גם אם התרחש מאבק, היא ממצא בלתי שכיח ובמידה שציפורני הקורבן טבולות בדם, אין סיכוי לאתר את הדנ"א. לכן, אין להסיק מאי קיומו של ממצא כאמור לעניין מאבק שהתקיים או לא בין המערער למנוחה. מומחה נוסף, פרופ' עוזי מוטר, ערך חישוב הסתברותי למוצגים הגנטיים שמצאה ד"ר גסט, וקבע כי ההסתברות ל"זהות מקרית" בין פרופיל דנ"א המנוחה שנמצא בכתמי הדם שעל חולצת המערער לפרופיל גנטי של אדם אחר בישראל היא אחת לביליון, וכי לא ניתן לבלבל בין דנ"א המערער לדנ"א המנוחה מכיוון שהפרופיל הגנטי מסמן את הדנ"א שייך לגבר או לאישה.

5. יצוין כי המערער הציג מספר גרסאות שונות בתכלית בנוגע להגעתו לזירת הרצח. כך, בראשית חקירתו

במשטרה טען המערער כי בבוקר האירוע שהה בביתו ובזמן שהשתמש במחשב, הלכה ע לבקש שמרים מהמנוחה, וכששבה סיפרה לו כי המנוחה מתבוססת בדמה (להלן: גרסת השמרים). המערער טען מצדו שהלך לבית המנוחה, בדרכו לשם פגש את שכניו וכשהגיעו לבית גילו את גופת המנוחה. המערער הוסיף כי נכנס לחדר השינה יחד עם שכנו עאל קאדר קאדרי (להלן: יחיא) ולפני שסייע לעלכסות את גופת המנוחה, ביקש ממנו עלהזיז כיסא בחדר וכך נגע בארון הבגדים. המערער טען כי בעת שכיסה את גופת המנוחה מעד עליה מאחר שהחליק על השמן שנשפך במטבח והתלכלך בדמה, ולאחר מכן שטף את ידיו בכיור האמבטיה. עם זאת, בהמשך, טען המערער כי השמן שעליו החליק היה סביב גופת המנוחה בחדר השינה. את פציעותיו נימק המערער בחבלה מדלת ביתו לאחר שפתח אותה במהירות למשמע דברי ע על מות המנוחה. לאחר שהבהירו החוקרים למערער כי ע הודתה בחקירותיה כי הוא יצא מביתם בבוקר האירוע, ביקש ממנה לשקר ולומר שלא יצא מביתם ושהיא גילתה את הגופה, שינה המערער את גרסתו: כך, טען המערער כי יצא מביתו ביום האירוע ונכנס לבית המנוחה לאחר ששמע אותה צועקת בערבית "לא לא לא", ובהגיעו לביתה תקף אותו רעול פנים והיכה אותו בעורפו (להלן: גרסת רעול הפנים). המערער הוסיף כי כאשר שאלה אותו ע על כתמי הדם על בגדיו, ענה לה כי הם התלכלכו מדם המנוחה כשמעד על גופתה, החליק וידי נגעו בראשה ובצווארה, ובהמשך אף שרף המערער את בגדיו בקמין ביתו. אשר לסתירה בעניין המגע עם דם המנוחה, ציין המערער כי מעד על המנוחה פעמיים. המערער הודה כי שיקר בחקירותיו הקודמות לעניין אי יציאתו מהבית במועד האירוע, והוסיף כי גרסתו השניה לפיה היה נוכח בזירת האירוע לבדו טרם הגעתו לבית המנוחה בפעם השניה עם שכניו היא הגרסה הנכונה.

6. בהכרעת הדין נכתב גם כי י העיד שישב בבוקר הרצח בחצר ביתו ושתה קפה יחד עם רעייתו ועם קרובי משפחתו ע ק (להלן: עבד) וג ק (להלן: ג). י סיפר כי בסמוך לשעה 9:00 הבחינו בעשן כבד העולה מבית המערער וכי הוא סבר שמדובר בשריפה, ולכן הלך במהרה עם ע ועם ג לבית המערער. כאשר הגיע לבית המערער, דפק י על הדלת, ולבסוף פתחה ס את הדלת למחצה ואמרה בבכי כי המנוחה מתה. בשלב זה פנו השלושה עם ס לבית המנוחה והמערער יצא מביתו והלך אחריהם. י העיד כי כאשר הגיעו אל בית המנוחה, נכנסה ס אל חדר השינה והוא נכנס אחריה ויתר האנשים עמדו בכניסה לחדר. כשנכנס לחדר הזדעזע למראה המנוחה וכיסה אותה בחלוק שהיה על המיטה והוסיף כי המערער היה בחצר הבית. עעמד על דבריו שלפיהם רק ס הייתה עמו ואף הגישה לו את החלוק. על דבריו אלה חזר אף לאחר העימות בינו ובין ס בו טענה ס כי המערער נכנס עם י לכסות את המנוחה. ע וג חזרו על גרסת י בנוגע לכך שישבו ושתו קפה ולאחר מכן ניגשו לבית המערער למראה העשן, וכן בנוגע למפגש עם ס, והדגישו כי בשום שלב לא ראו את המערער נכנס לחדר השינה ולא הבחינו בו נופל על המנוחה. העדים הוסיפו כי המערער נכנס למטבח וביקש להזמין אמבולנס ומשטרה ואז התקשר למשטרה ממכשיר הטלפון הנייד שלו, אך נתן לג לדבר, ואילו עבד התקשר להזמין אמבולנס. כאשר נשאל ע מדוע בהודעתו במשטרה ציין כי המערער נכנס לחדר בו נמצאה המנוחה יחד עם י ס מסר כי היה מבולבל לנוכח הזעזוע ומכאן טעותו. אחיה של ז, נ מ, העיד כי הגיע לבית המנוחה לאחר האירוע והבחין במערער מדבר בטלפון כאשר הוא רץ הלך ושוב על המרפסת, וצועק בהיסטריה.

7. בית המשפט המחוזי קבע כי על פי ממצאי נתיחת הגופה; הדקירות והמכות, מות המנוחה נגרם כתוצאה משימוש בשני כלי נשק: חפץ חד באמצעותו נדקרה וחפץ כהה באמצעותו הוכתה לאחר שנאבקה עם התוקף. בית המשפט קבע כי על פי הראיות הנסיבתיות הרבות עולה מסקנה הגיונית ויחידה לפיה המערער הוא ששדד את המנוחה וגרם למותה.

8. בית המשפט עמד על המניע של המערער לביצוע העבירה. בית המשפט קבע כי על פי עדות המערער וס, בצירוף ראיות נוספות שהציגה המשיבה, משפחת המערער הייתה נתונה במצוקה כלכלית והכנסתה התמצתה

בקצבאות נכות שקיבל המערער מהמוסד לביטוח לאומי. בית המשפט הוסיף כי מצוקתו הכלכלית של המערער נלמדת גם מהמחאות ללא כיסוי שרשם לנושיו ומדברי המערער בחקירותיו שלפיהם חובותיו הצטברו לסך של 20,000 ש"ח. המערער מסר בחקירתו כי נהג לשלוח את ילדיו למכולת כדי להמיר מוצרי מזון בחפיסות סיגריות וכי הוא ידע שמצבם הכלכלי של ע ומשפחתו טוב יותר משלו ומספר פעמים אף לווה מעכספ. דברים אלה אומתו בחקירותיהם של עוע שהוסיפה כי לוו פעמיים מעאת הסך של 50 ש"ח. בית המשפט ציין כי המנוחה החזיקה כספים בכספת ביתה שנותרה פתוחה וריקה לאחר האירוע. בית המשפט מצא את עדותו של עמהימנה, וקבע כי עדות ע והשטר שנמצא בזירה מחזקים אותה. בנוסף צוין כי על פי עדות ע, אחיו של המערער ידע היכן ממוקמת הכספת בביתו, כך שנקבע כי מתחזקת האפשרות שהמערער ידע על כך אף הוא. בית המשפט קבע אפוא בהסתמך על עדותו של עוהראיות הנוספות, כי המנוחה נשדדה ביום האירוע, וכי לא נמצא הסבר סביר אחר לרציחתה. נקבע, כי מצוקתו הכלכלית של המערער היוותה מניע לשוד ולרצח. אשר לטענת המערער כי לא אירע אירוע חריג בסמוך למעשה אשר הרע את מצבו הכלכלי, ציין בית המשפט כי זמן קצר לפני האירוע בא המערער בדברים עם ספק עצי ההסקה שלו, לאחר שזה לא הסכים לספק לו עצים נוספים עד לגביית חובו. בית המשפט הוסיף כי ע העידה בחקירתה כי בבוקר האירוע סיפר לה המערער על השיחה עם ספק העצים. כן נקבע כי מניע המערער להמית את המנוחה מתחזק לנוכח הסכסוך בין שתי המשפחות. בהקשר זה העיד עכי המערער איים שירצח אותו עם סכין, וציין כי המערער אמר שהוא מתכנן לשדוד בנק. בית המשפט הסיק כי המערער לא בוחל באלימות כדי לפתור את מצוקתו הכספית וכי מניעיו מהווים ראיה כבדת משקל לחובתו.

9. בית המשפט עמד על הראיות המצביעות על נוכחות המערער במקום ביצוע העבירה: המערער וס ציינו בגרסתם המאוחרת כי המערער היה ראשון בזירה בסמוך לאירוע. נקבע כי גרסה זו מהימנה בייחוד לנוכח עדותו של העד אסעד איסמעיל (להלן: אסעד), שהעיד כי בבוקר יום האירוע בסמוך לשעה 8:00, הבחין בעשן שעלה מבית המערער ובגבר לבוש לבן רץ מכיוון בית המנוחה "כיוון השני", כשהוא מסמן את כיוון ביתו של המערער. כמו כן, העיד אסעד כי הבחין באישה "לבושה שחור וביד שלה אולי פלאפון ומדברת בו או שהייתה נותנת מכה על הראש עם היד". בית המשפט מצא כי מדובר בעדות מפורטת ואמינה ודחה בהקשר זה את טענת המערער שלפיה העדות "מוזמנת", שכן כנראה בשל חששו, מיעט העד למסור פרטים במיוחד בנוגע לזיהוי המערער וע. בית המשפט הוסיף כי פרטי הלבוש שציין העד תואמים את תיאור לבושם של המערער וע וקבע כממצא כי המערער היה נוכח בזירה וראשון לגלות את גופת המנוחה.

10. לעניין הראיות המעידות על מגע המערער עם המנוחה, ציין בית המשפט כי עדות ד"ר גסט מהווה ראיה אובייקטיבית המקבלת משקל רב, בייחוד לנוכח העדויות והראיות הנוספות ובהיעדר הסבר סביר מטעם המערער. בית המשפט ציין כי הדגימות נלקחו משני כתמי דם זעירים שנמצאו על חולצת המערער השונה מהבגדים שלבש בכניסתו, כך על פי גרסתו המאוחרת, אותם שרף בקמין ביתו. בנוסף, ציין בית המשפט כי ע ציינה כי כשנכנס המערער לביתם, מיהר לחדר האמבטיה לשטוף את ידיו ופניו וביקש ממנה סבון. נקבע כי מעשים אלה מלמדים שהמערער ניסה לטשטש את עקבותיו. כמו כן נקבע כי מהעובדה שחרף מאמצים אלה נותר כתם מדמה של המנוחה על חולצתו החדשה, יש להסיק כי דם המנוחה כיסה את פניו ובגדיו באופן משמעותי בעת ביצוע הרצח, ולכן המערער לא הצליח לנקות עצמו באופן מושלם. בית המשפט הוסיף כי העובדה שהמערער גילה ראשון את גופת המנוחה ויצא מביתה זמן קצר לאחר גילוי הגופה, כשדמה על בגדיו, אינה שנויה במחלוקת וכי הסבריו הסותרים אינם מתקבלים על הדעת. כך נקבע, כי גרסת "רעול הפנים" אינה רק גרסה כבושה אלא מדובר בגרסה הסותרת מהותית את גרסתו הראשונה – גרסת השמרים – ואף אינה מתיישבת עם גרסתה "המשופרת" של ע שלפיה כאשר שב המערער לביתם עם דם המנוחה על בגדיו סיפר לה המערער כי ראה רעול פנים נמלט מבית המנוחה. בית המשפט ציין כי נפילתו הנטענת של המערער על גופת המנוחה לא נצפתה על ידי איש מחמשת האנשים הנוספים שהיו בזירה, ונשללת, בפרט, בעדותו של יחיא, שטען

"באופן עקבי ומשכנע" כי ע - ולא המערער - הייתה עמו בחדר השינה. נקבע כי עדותם של השכנים האחרים תומכת בעדותו של יחיא.

11. בית המשפט הוסיף וציין כי בהמשך, ע ביקשה לחזור בה מדבריה וטענה כי לא זכרה במפורש כי המערער סייע לעלכסות את הגופה, נוכח סערת הנפש שחוותה. אלא שע הודתה בהמשך כי לא ראתה את המערער נופל בפועל על המנוחה וכי המערער הורה לה לומר דברים אלה למשטרה. בית המשפט הזכיר שע הוכרזה עדה עוינת נוכח הסתירות בין הדברים שאמרה בעדותה לדברים שאמרה בחקירתה במשטרה. לכן העדיף בית המשפט את האמור בהודעתה המאוחרת בחקירתה על פני עדותה בבית המשפט, זאת לפי סעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, וקבע כי עדותה במשפט נועדה להיטיב עם המערער. בנוסף, ציין בית המשפט כי גרסתה המאוחרת של ע במשטרה נתמכה בחיזוקים ראייתיים רבים וכי היא הולמת את עדויותיהם של י ושל השכנים. כמו כן, נקבע כי גרסתה של ע תואמת את הודאת המערער כי הדיח אותה לספר את "גרסת השמרים" ואת הודאתו של המערער בחקירותיו המוקדמות, שלפיהן שרף את בגדיו מחשש שיופלה. בית המשפט קבע כי הסבריו של המערער אינם מתיישבים עם ההיגיון או השכל הישר, שכן לטענתו הוא הופל על ידי רעול הפנים על דם המנוחה לפני שהחליף את בגדיו לחולצה המוכתמת. ואולם, כאמור איש מהנוכחים לא חזה במעידתו על הגופה שנעצרה באמצעות ידיו ואף לא הייתה סיבה שדם המנוחה יותז במהלך מעידתו לחולצת המערער. עוד הוסיף בית המשפט כי התנהגותו המפלילה של המערער מעצימה את כוחם הראייתיים של כתמי דם המנוחה על חולצתו.

12. אשר לדם המערער בזירה ציין בית המשפט, כי המערער כשל בהסבריו לעניין זה. בית המשפט קבע כי טענת המערער שלפיה דמו בארון נוצר כתוצאה מהזזת הכיסא בחדר השינה, לפני שמעיד על גופתה, אינה מתיישבת עם דגימת הדם מהארון, בה נמצא עירוב בסוגי הדם של המערער והמנוחה. בית המשפט דחה את טענת המערער לפיה דמו נמצא בזירה כיוון שנפצע ביום האירוע לפני שהגיע לזירה, וקבע כי המערער לא סיפק הסבר משכנע להיווצרות הפציעות שלא אגב מאבק עם המנוחה. בנוסף לכך נקבע כי המערער סתר דברים אלה כשהעיד שלא דימם מפציעותיו ביום האירוע, וכי הדברים נסתרו בחוות הדעת של פרופ' היס שלפיה החתך באצבעו של המערער לא נחזה להיות פצע המדמם רבות. בית המשפט ציין כי ככלל אדם שנפצע נוטה לטפל בפצעיו מיידית. לעומת זאת, כאשר נטען בפני המערער כי דמו נמצא בזירה בעקבות רציחתו את המנוחה, בחר המערער שלא להגיב ולא סיפק הסבר משכנע. על כן קבע בית המשפט כי המערער נפצע בזירה בעת המאבק עם המנוחה, בזמן שרצח אותה, ובעקבות זאת דימם והכתיים את דלת הארון בדמו.

13. בית המשפט ציין כי המערער סיפק שלל גרסאות סותרות בלתי הגיוניות בנוגע לפצעיו, אשר נסתרו בראיות אחרות: המערער טען כי נפל במקלחת ולאחר מכן כי נפצע כאשר ניסה לסגור תריס בביתו. אולם לאחר מכן טען כי נפצע כאשר פתח את התריס בבהלה למשמע זעקות ע שגילתה את גופת המנוחה, ובהמשך טען שנפצע מדלת התריס כאשר יצא לבית המנוחה למשמע זעקות המנוחה עצמה. כשנשאל בדבר הסתירה בדבריו, טען המערער כי נפגע פעמיים מדלת התריס, וכי בפעם השנייה נפצע ראשו כאשר יצא אל בית המנוחה יחד עם ע. כאשר עומת המערער עם טענת ע לפיה השריטות בפניו הם מבתו הקטנה, טען לראשונה כי בתו שרטה אותו מתחת לעין שמאל. כשלבסוף נשאל אם מקור השריטות בפניו ממאבקו עם המנוחה, בחר המערער להשתמש בזכות השתיקה וסרב לשחזר בפני החוקרים כיצד נפצע. בעניין זה נקבע כי היעדר שיתוף פעולה של המערער עם פעולות החקירה מהווה התנהגות מפלילה אשר יש בה לשמש חיזוק משמעותי. בית המשפט הוסיף כי הגרסאות הסותרות שהציג המערער לשאלות פשוטות שנשאל מחזקות את הראיות נגדו ותומכות במסקנה שלפיה הפצעים נוצרו במהלך מאבקו עם המנוחה בעת המתתה.

14. בית המשפט הוסיף וקבע כי נוכחות המערער בזירה לא הייתה מקרית או מזדמנת, שכן לדברי המערער הוא לא נהג לבקר בבית המנוחה, בייחוד אם שהתה בו לבדה, כך לפי ע, בשל היות המנוחה מוסלמית דתיה. בית המשפט קבע כי לא זו בלבד שהמערער היה נוכח בזירה, אלא שהוכחה מעורבותו הממשית באירוע, וכן הוכח מאבק בינו למנוחה, זאת על פי סימני המאבק על גופו, בגדיו ודמו בזירת האירוע. בנוסף, עמד בית המשפט על התנהגותו המפלילה של המערער: נקבע כי המערער נקט מספר פעולות בניסיון לטשטש את עקבותיו עם שובו הביתה מבית המנוחה, ובהן שריפת בגדיו שכן טען כי "פחדתי שיאשימו אותי". ע הוסיפה כי המערער שפך חומר בערה לבגדים שנמצאו בקמין, ולנוכח עדות השכנים על העשן שהיתמר מביתו, קבע בית המשפט כי הוכח שהמערער יצא מבית המנוחה עם דמה על בגדיו ומיהר לשרוף את הבגדים בכוונה שלא ישמשו כראיה נגדו. במעשים אלה, נקבע, עבר המערער עבירות של השמדת ראיה ושיבוש מהלכי משפט לפי סעיפים 242 ו-244 לחוק העונשין, אם כי אין להרשיעו בהן כיוון שלא הואשם בהן.

15. בית המשפט קבע כי אדם חף מפשע שעליו דם שכנתו, לאחר שהוכה על ידי אדם רעול פנים, יזעיק עזרה ויזמין אמבולנס ולא ישמיד ראיות הקשורות באירוע, וכי העובדה שהמערער חשב לראשונה על העמדתו לדין אינה הולמת מעורבות "תמימה" באירוע, בפרט כאשר הגיע לבית המנוחה למשמע זעקותיה, לטענתו. בית המשפט הוסיף כי המערער לא הגיב לטענה ששרף את הבגדים כדי להסתיר את רצח המנוחה. לפיכך קבע בית המשפט כי שריפת הבגדים מלמדת על תחושות האשם של המערער בגין מעשיו בבית המנוחה ועל ניסיונו לטשטש את עקבותיו כדי להימנע מעונש. עוד קבע בית המשפט כי שתיקת המערער והיעדר שיתוף הפעולה בחקירה עם שינוי גרסתו לגרסת "רעול הפנים" מהווה התנהגות מפלילה המחזקת את ראיות התביעה. בית המשפט הוסיף כי אמנם לחשוד זכות לשתוק בחקירה ושתיקתו של נאשם במשפט מהווה לכל היותר חיזוק, ואולם ניתנו למערער כמה הזדמנויות להיוועץ בעורך-דין וסביר להניח שאם היה לו הסבר טוב לחשדות המבוססים שהוצגו בפניו, לא היה מהסס המערער למסור אותן לחוקריו. אך דווקא כאשר ניתנה לו האפשרות למסור גרסה חדשה, בחר לשתוק ולא סיפק הסבר לסירובו לשחזר את אירוע הפציעה בביתו.

16. כמו כן קבע בית המשפט כי השפעתו של המערער על גרסאותיה של ע עולה לכדי עבירת הדחה בחקירה לפי סעיף 245(א) לחוק העונשין. בנוסף, הודאת המערער שלפיה הדיח את ע למסור ידיעה כוזבת מחזקת את גרסתה של ע ומלמדת כי המערער חש אשם על מעשיו בבית המנוחה וניסה להסוות את מעורבותו באירוע. בית המשפט קבע כיוון שהמערער הדיח את ע לומר דברי שקר פעמים רבות בעבר, ולנוכח הסיטואציה הרגישה בה הייתה נתונה, גרסתה הכבושה אינה מהימנה ונועדה לסייע למערער. עוד קבע בית המשפט כי המערער לא הסביר את הפערים בגרסאותיו וביניהן לגרסת ע. בנוסף לכך, קבע בית המשפט כי המערער שיקר כמעט בכל נושא מהותי וציין כי ע העידה שהמערער נהג לשקר לה רבות. כך למשל, אשר לשריפת הבגדים, טען המערער תחילה כי שרף רהיטים בתנור שהודלק על ידי בנו לפני שהלך לבית הספר. ואולם, הבן העיד כי התנור לא דלק אותו בוקר לפני שיצא לבית הספר. בהמשך, הודה המערער כי העשן נגרם משריפת בגדיו אך טען ששרף את בגדיו בטעות במקום להניחם בסל הכביסה. גרסה זו נשללה על ידי ע שאמרה כי ראתה את המערער מכניס חומר בעירה עם הבגדים וכן אינה הולמת את גרסתו הקודמת של המערער שלפיה ביקש לשרוף את הבגדים בשל חששו מחשד ברצח המנוחה. ע הוסיפה, כי המערער מסר לה שהוא יצא מביתם בעקבות צעקות הכלב ולא צעקות המנוחה. לפיכך קבע בית המשפט כי שקרי המערער מקשים מאוד על קבלת גרסתו ומחזקים את התנהגותו המפלילה.

17. בית המשפט מצא אמרות מפלילות של המערער לאחר גילוי גופת המנוחה ולפני שנודעו פרטי האירוע: בית המשפט קבע כי המערער התקשר לעואמר לו: "אשתך נשחטה" ודחה בהקשר זה את טענת המערער שלפיה אמר

לעכי "אשתך מתבוססת בדמה", משום שחקירתו הנגדית של עהייתה ללא דופי. כן נקבע כי לעלא היה אינטרס להפליג את המערער וכי בא-כוח המערער בחר שלא לחקור אותו בנקודה זו. בית המשפט הוסיף, כי מתמונת המנוחה בזירה לא ניתן היה להסיק כי אכן מצאה את מותה ברצח או ב"שחיטה" ולכן נראה שהמערער ידע פרט מוכמן זה. יתר על כן, המערער אמר לחוקריו כי הוא "מתבייש" במעשיו, ולע אמר כי "איבדתי את עצמי" ודרש ממנה להפסיק ולקלל את הרצח ולא לספר דבר לחוקרים כי "יש בזה ארבעים שנות מאסר". המערער העיד כי כששב לביתו מבית המנוחה ע הפתיעה אותו. דברים אלה מחזקים את הראיות לחובתו, כך נקבע.

18. בית המשפט המחוזי קבע אפוא כי מכלול הראיות מצביע על מעורבות המערער ברצח המנוחה וכי המערער לא עמד בנטל ההוכחה לספק הסבר חלופי לחומר הראיות. גרסת רעול הפנים, כך נקבע, נתפסה בעיני רשויות החקירה כדרמטית ובלתי הגיונית וכן המערער לא הזמין את כוחות הביטחון אלא שב לביתו והחל להשמיד ראיות, ולא נרתע מלשלוח את ע לזירת האירוע אף שהיא ציינה כי היא מפחדת לעשות כן. לפיכך המסקנה ההגיונית היא כי המערער ידע שבזירה אין סכנה. בנוסף, ציין בית המשפט, לא נמצאו סימני פריצה לבית, וכאמור, המנוחה הקפידה שלא לפתוח את הבית לזרים, כך על פי עדויות המערער, ע וע. בית המשפט הוסיף כי קיים "דמיון מעורר תהייה" בין גרסת "רעול הפנים" שהציג המערער, ובפרט כלי הנשק שהחזיק רעול הפנים, סכין ומקל, ובין השתלשלות אירועי הרצח, כעולה מדו"ח נתיחת הגופה, לפיו הומתה המנוחה באמצעות חפץ קהה וחפץ בעל להב מושחזת.

19. מכאן עבר בית המשפט לבחון את היסוד הנפשי של ביצוע המעשה. בעניין זה נקבע כי קיימות אינדיקציות רבות להתגבשות חזקת הכוונה מצד המערער. ראשית, נקבע כי מעשי המערער מלמדים באופן חד משמעי כי החליט להמית את המנוחה: המערער היכה את המנוחה ודקר אותה בראשה ובצווארה פעמים רבות, במידה שהפתולוגים לא הצליחו למנות את כל הפצעים; הדקירות אירעו באיבריה החיוניים של המנוחה – ראשה וצווארה – ובסיום התקיפה הותיר המערער את המנוחה מתבוססת בדמה ולא הזעיק עזרה אלא ניסה לטשטש את עקבותיו; דרך ההמתה הייתה ברוטלית ואכזרית. בית המשפט הוסיף כי למערער היה מניע לשדוד את המנוחה ולהמיתה כדי למנוע ממנה להפליג אותו במעשה. בית המשפט קבע עוד כי המערער הכין עצמו למעשה, שכן הוא דקר את המנוחה פעמים רבות וכל אחת מן הדקירות היוותה הכנה לדקירות הבאות אחריה. נקבע כי המערער לא טען לקינטור וממילא אין ראיה להתגרות מצד המנוחה עובר למעשה. בית המשפט קבע כי לחלופין ניתן להרשיע את המערער בגרימת מוות בד בבד עם ביצוע עבירה אחרת לפי סעיף 300(א)(3) לחוק העונשין שכן המערער ביצע עבירת שוד בבית המנוחה, וכי המסקנה היא שהמנוחה נרצחה תוך כדי ביצוע השוד. לעניין היסוד הנפשי ציין בית המשפט, כי די בכך שהמערער המית את המנוחה באקראי ללא תכנון מקדים כדי להרשיעו, ואילו כאן הוכח שהמערער עשה כן בכוונה תחילה, וממילא, המית את המנוחה בזדון. עם זאת הוסיף בית המשפט וקבע כי אין להרשיע את המערער בביצוע עבירת גרימת מוות כדי להבטיח בריחה או הימלטות מעונש לפי סעיף 300(א)(4) לחוק העונשין.

20. בית המשפט הרשיע את המערער גם בביצוע עבירת שוד בנסיבות מחמירות. בית המשפט קבע כי המערער נטל סך של 1,700 ש"ח מכספת המנוחה שלא בהסכמתה, במרמה, בלי תביעת זכות בתום לב ומתוך כוונה לשלול את הכספים שלילת קבע, וכי כוונה זו הוכחה בין היתר מרצח המנוחה ומאי השבת הכספים. בית המשפט הוסיף לצד זאת ביצע המערער מעשי אלימות קשים במנוחה, כעולה מדו"ח נתיחת הגופה ומהרשעת המערער ברצח. בית המשפט הסיק כי מעשה הרצח היה שלוב בשוד וכי אין הסבר סביר לרצח המנוחה, למעט רצון המערער בכספה. זאת שכן המנוחה נמצאה מתבוססת בדמה ולידה שטר כסף, וכי האלימות בה נקט המערער אפשרה לו לשדוד את רכושה ולמנוע את התנגדותה. נקבע כי השוד בוצע בנסיבות מחמירות כאשר פצע את המנוחה פציעות רבות וקשות, באמצעות שימוש בסכין בעל להב מושחזת.

21. ביום 18.12.2011 גזר בית המשפט את דינו של המערער. המשיבה עתרה לגזור על המערער עונש מאסר עולם חובה בגין הרצח בצירוף עונש מאסר נוסף בגין השוד. המערער טען מצדו כי הוא סובל מסכיזופרניה הגם שבזמן שנבדק מחלתו הייתה בהפוגה, והדגיש כי טיעוניו מכוונים לגזירת העונש על ביצוע השוד. בהקשר זה טען המערער כי יש להטיל עליו עונש חופף בגין שתי העבירות שכן יש לראות במכלול מעשיו "שרשרת פעולות אחת". בית המשפט קבע כי המערער לא הביע חרטה על מעשיו. בית המשפט נתן דעתו למכתבו של עבד הביע את יגונו ואת סבל המשפחה על מות המנוחה. בנסיבות אלה נקבע כי על אף מצבו של המערער, נוכח חומרת המעשים יש להטיל עליו עונש מאסר בפועל בגין עבירת השוד במצטבר לעונש המאסר על עבירת הרצח כך, שהמערער ירצה במצטבר עונש מאסר עולם בצירוף ארבע שנות מאסר בפועל על ביצוע עבירת השוד. כמו כן, חויב המערער לשלם לעיזבון המנוחה פיצויים בסך של 100,000 ש"ח. על הכרעת הדין ועל גזר הדין הוגש הערעור דנן.

טענות המערער

22. המערער טוען כי אשמתו לא הוכחה מעבר לספק סביר וכי מכלול הראיות לא מוביל למסקנה ההגיונית והסבירה שלפיה ביצע את המעשים. לטענת המערער, הוא השיב באופן המניח את הדעת לתמיהות שעלו בהכרעת הדין. המערער טוען כי המניע לרציחת המנוחה בשל מצבו הכלכלי לא הוכח כנדרש. לטענתו, לא חל שינוי במצבו הכלכלי לפני האירוע וכי ספק העצים שדרש ממנו את חובו, שוחח עמו במועד שאינו סמוך לרצח ולא לחץ עליו לשלם את חובו. עוד טוען המערער כי לעיש אינטרס ברור להשחיר את פניו כדי להביא להרשעתו, וכי אף אם לווה ממנו סך של 100 ש"ח, אין עובדה זו מלמדת על סכום הכסף שמחזיק אדם בביתו, וכי מצבם הכלכלי של עוהמנוחה לא היה "מזהיר במיוחד", כלשונו. המערער מוסיף כי במהלך עדותו של עהוא התפרץ וביקש מעלהישבע בקוראן וכי הדבר מעיד על חוסר האמת בטענותיו של ע. כן נטען כי עוהמנוחה שהו בחופשה עובר למעשה ולכן לו היה רוצה לטול את כספם היה נכנס לביתם במועד זה. עוד טוען המערער כי המנוחה הייתה דתייה ולכן לא הייתה מכניסה אותו לביתה בו שהתה לבדה. אשר לנוכחותו בזירת האירוע טוען המערער כי בית המשפט נסמך לעניין זה על עדותו של אסעד, ואולם, מדובר בעדות כבושה שניתנה כשנה לאחר האירוע. המערער טוען כי אין לקבל את הסברו של אסעד בעניין זה, כי לא סבר שעדותו היא בעלת חשיבות, שכן אסעד ידע על האירוע בזמן אמת. המערער תוהה כיצד השכנים שישבו בקרבת הזירה לא חזו או שמעו דבר. לטענתו, עדותם לפיה ירדו לכיוון בית המערער מיד לאחר שהבחינו בעשן, אינה מתיישבת עם גרסת אסעד שלפיה האירוע ארך עשר דקות.

23. אשר לדם המנוחה על בגדיו טוען המערער כי לא נמצאו עקבות דם בין בית המנוחה לביתו ואף לא בתוך ביתו, חרף החיפושים שערכה המשטרה. המערער מוסיף כי לו ביצע את המעשה לא היה בידו די זמן להגיע לביתו ולנקות את כתמי הדם. המערער מוסיף שכלי הרצח לא נמצא. המערער טוען עוד כי חולצתו הוכתמה בדם המנוחה כאשר התבקש לכסות אותה. לטענתו, שלושת השכנים העלו גרסאות סותרות לעניין זה באופן המעלה חשד לתיאום גרסאות. המערער מוסיף כי ע העידה שראתה אותו נופל על המנוחה, אך לאחר מכן הוסיפה כי לא הייתה בטוחה בכך. לטענתו, נוכח הדם הרב שהיה בזירה לא מן הנמנע שבגדיו הוכתמו בדם. אשר לדמו בזירה טוען המערער כי לא ניתן לקבוע באופן חד משמעי שכתם הדם כלל תערובת של דמו ושל דם המנוחה. המערער מוסיף שהעיד כי נכנס לחדר השניה ונגע בארון כאשר היזז כיסא שניצב בסמוך לגופת המנוחה. לטענתו, עדות זו מתחזקת בגרסתם הראשונה של השכנים שלפיה המערער נכנס לחדר השניה. כן טוען המערער כי הוכח שבזרת הימנית שלו נמצא פצע חתך משפה מושחת. לטענתו, הפצע נגרם מדלת תריס בביתו לפני שיצא אל בית המנוחה לראשונה, ונמצא כתם דם על תריס ביתו ועל דלת

הכניסה לבית. כמו כן טוען המערער כי לנוכח הבהלה והלחץ שאחזו בו, אין לצפות ממנו לדעת כמה טיפות דם זלגו מהזרת שלו ודי שהוכיח כי נפצע. לעניין הפצעים בגופו טוען המערער כי חוות דעתו של פרופ' היס ניתנה על סמך תמונות בלבד בלא שהוא נבדק וכי על פי פרופ' היס, ציפורני המנוחה היו קצרים, לא הוכתמו בדם ואף לא צולמו. לטענת המערער בבדיקת המעבדה הביולוגית נשלל דנ"א של המערער מתחת לציפורני המנוחה ופרופ' היס העיד כי אינו יכול לקשור בין פצעי השריטה על המערער לבין ציפורני המנוחה.

24. אשר לשוני בגרסאותיו טוען המערער כי התנהגותו לאחר הרצח נבעה מתוך פחד וחשש, כי שיקר כיוון שלא רצה להסתבך, כי הוא סובל ממחלה נפשית ויכולותיו השכליות מוגבלות וכי הפחד והבהלה שניכרו בו פגמו בשיקול דעתו. כן טוען המערער כי לקה בהתקף חרדה במהלך מעצרו. עוד מוסיף המערער כי ביתו נשרף בסמוך לאחר הרצח וכי עו"ד מטר, אחיה של ע נורה ונפצע קשה. בהקשר זה טוען המערער ששריפת הבית מעלה תהיות – בין לחיזוק גרסתו ובין להשמדת ראיות התומכות בו – וכך גם הירי בעו"ד מטר שביקש לסייע לו ולע. המערער טוען כי נכנס לבית המנוחה למשמע זעקויותיה, החליק משמן, ורעול פנים שהיה במקום הכה אותו במקל והזיז אותו הצדה. כך נפל על המנוחה בגדיו הוכתמו בדם ושמן ורעול הפנים ברח. המערער מוסיף שרץ לביתו, ולשאלת ע על הדם, ענה כי הוא של המנוחה כתוצאה מנפילתו עליה. המערער טוען כי מסר לע שהמנוחה נרצחה ולאחר שהבין כי הוא בסכנת הפללה, החליף את בגדיו, רחץ את ידיו ושרף את בגדיו. עוד מוסיף המערער, כי הוא מיהר לשוב לביתו להזעיק עזרה, וחיזוק לכך הוא בכך שהודיע לעל האירוע. המערער תוהה, כי אם עדותו הותירה סימני שאלה רבים, כפי שנקבע, מדוע הדבר פעל לחובתו ולא לזכותו.

25. אשר לקביעה כי המערער שלט בגרסאותיה של ע, טוען המערער כי ע הוכרזה עדה עוינת ונקבע כי שיקרה בעדותה. לכן שואל המערער מדוע העדיף בית המשפט את עדותה המאוחרת דווקא, בשים לב גם לכך שעדות זו ניתנה לאחר הירי באחיה ולאחר שריפת ביתה. המערער טוען כי אין להשתמש בדברי ע לחובתו לפיהם הוא משקר לעיתים. המערער מוסיף כי זכותו הייתה לשתוק כדי להימנע מהפללה עצמית. המערער מכחיש את הקביעה כי אמרותיו מפלילות והוא שב וטוען כי ביקש "להרחיק את עצמו" ממעשה הרצח, כי היה מבוהל וכי הוא סובל מקשיי שפה. לטענת המערער, מכלול הראיות הנסיבתיות לא מוביל למסקנה היחידה כי ביצע את המעשה.

26. המערער טוען למחדלי חקירה: האפר בקמין ביתו לא נבדק, והשכנים שגרים לצד בית המנוחה לא נחקרו. נטען, כי המשטרה לא ערכה את מלוא הבדיקות וכי בחוות דעתה של ד"ר גסט נקבע כי דגימת דם מדלת הכניסה לבית המנוחה הכילה דנ"א של המנוחה ולא של המערער. נטען כי בית המשפט התעלם מקביעה זו וכי ממצא זה לבדו, כך טוען המערער, מוביל לזיכוי. כמו כן, טוען המערער כי לא נמצאו עקבות נעליו ואף לא נמצאו עקבות רגליים מבית המנוחה לביתו. המערער טוען כי ציפורני המנוחה לא נבדקו ביסודיות וכי המטפחת על ראשה לא נבדקה, וכך גם השטר של 200 ש"ח שנמצא במטבח, שאם היה נבדק, היה תומך בגרסתו ומוביל לזיכוי. עוד מוסיף המערער כי המשיבה התרשלה כאשר לא בדקה את קשרי המנוחה עם בעלה ועם גורמים נוספים, וכן את המכה שקיבל מרעול הפנים. המערער מוסיף בין היתר כי לא נמצא דנ"א שלו על חפצים נוספים, ובפרט על הכספת ועל המפתחות וכי הכסף שנגנב לא נמצא בביתו.

27. אשר לעבירת השוד טוען המערער כי הכספת נמצאה נעולה וכי אין זה סביר שהרוצח ינעל את הכספת אחריו. עוד מוסיף המערער שלא נמצא על הכספת ממצא המוכיח כי נגע בה וכך גם על המפתחות, כי לא הוכח שהיה כסף בכספת וכי דם המנוחה לא נמצא על המפתחות. המערער מוסיף כי התזה לפיה כפה הרוצח על המנוחה להצביע על מיקום המפתחות אינה מתיישבת עם הפגיעות בגופה, וכן, כי הז'קט נתפס יומיים לאחר אירוע הרצח ולכן משקלו

הראיתי פחות. עוד מוסיף המערער כי אין זה סביר למצוא את השטר של 200 ש"ח, לאחר שהמטרה סרקה את המקום בקפדנות, בפרט כאשר היה מזג אויר סוער. בנוסף גם השטר של 200 ש"ח שנמצא במטבח לא קושר אותו לאירוע.

28. המערער משיג על חומרת העונש. בהקשר זה טוען המערער למחלתו הנפשית, והוא מוסיף כי על פי חוות הדעת הפסיכיאטרית המחלה הייתה בהפוגה בזמן ביצוע המעשה. לטענתו שגה בית המשפט בהתייחסו לאירוע כשני מקרים נפרדים, שכן הרצח מהווה המשך ישיר לשוד ובית המשפט אף פרט את האפשרות להרשיעו ברצח אגב ביצוע עבירה אחרת. המערער מוסיף כי הוא עבר "גזירת דין אזרחית" על ידי בני משפחת המנוחה שהרשיעו אותו טרם המעשה לאחר שביתו נשרף וילדיו גורשו ואחי ע נפצע. על כן מבקש המערער, לחלופין, להתערב בגזר הדין ולקבוע כי ירצה את העונש על עבירת השוד בחופף.

טענות המשיבה

29. המשיבה מתנגדת לערעור וסומכת ידה על ממצאי בית המשפט. המשיבה טוענת כי הכרעת הדין מבוססת על ממצאי עובדה ומהימנות שערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בהם. המשיבה מוסיפה, כי המערער הורשע בהסתמך על מארג רחב, כבד משקל של ראיות נסיבתיות שהוביל למסקנה היחידה וההגיונית כי הוא ביצע את המעשה. לטענת המשיבה, בית המשפט נסמך על בסיס ראיתי רחב לעניין מצוקתו הכלכלית של המערער כמניע לביצוע המעשה. בנוסף, טוענת המשיבה כי המערער שינה את גרסאותיו וכי נקבעו בעניינו ממצאי מהימנות שליליים חד משמעיים. בהקשר זה טוענת המשיבה כי גרסת המערער שלפיה הגיע לזירה למשמע זעקות המנוחה וכדי לסייע לה, כללה סתירות ותמיהות, בין כשלעצמה, ובין על רקע גרסת ע והתנהגותו המפלילה; המשיבה מצינת כי המערער דבק ב"גרסת השמרים" במשך שבועיים ובמהלך ארבע חקירות. אשר לטענת המערער שלפיה המנוחה לא הייתה פותחת גם לו את הדלת, טוענת המשיבה כי על פי עדות עהמנוחה מסרה למערער תרופה לבתו בלילה דרך החלון, ולכן ייתכן כי לאור היום ולנוכח היכרות הצדדים, השתמש המערער בתירוץ שגרם לה לפתוח את הדלת. המשיבה מוסיפה כי גרסת "רעול הפנים" אינה הגיונית בהתחשב בכך שהמערער שלח את ע לבית מיד לאחר האירוע. עוד טוענת המשיבה כי העובדה שגרסת המערער שלפיה התלווה לראשונה לזירה עם ע והשכנים הופרכה, משליכה במישורין על מהימנות גרסתו החדשה, שלפיה נכח בזירת הרצח, וכי נוכחותו בזירת הרצח בלא הסבר סביר לכך מהווה ראיה פוזיטיבית לחובתו.

30. אשר להדחת ע טוענת המשיבה כי המערער אישר בעדותו במשטרה את פרטי ההתנהגות המפלילה שמסרה ע, וכי מחקירתה במשטרה עלה שהמערער שוחח עמה בשלוש הזדמנויות שונות על אדם שנמלט מבית המנוחה. בנוסף, טוענת המשיבה כי עדות ע לעניין גרסת "רעול הפנים" חסרה רכיבים מהותיים, ואף מצויים בה פרטים הסותרים את גרסת המערער. כמו כן טוענת המשיבה כי נוכח הסתירות המהותיות העדיף בית המשפט את גרסתה המאוחרת של ע במשטרה על פני עדותה בפניו, שכן ע ניסתה להיטיב עם המערער. לעניין התנהלות משפחת המנוחה טוענת המשיבה כי בני משפחת המנוחה העידו באופן המתיישב עם יתר הראיות וכי נמצאו לעדויות חיזוקים. לפיכך טענת המערער שלפיה מסרו אלה עדות שקרית כאשר הרוצח מסתובב חופשי, אינה ברת הגיון.

31. המשיבה טוענת עוד כי המערער שב על גרסתו במשטרה שלפיה במהלך ההתקלות ב"רעול הפנים" הוכתם מדם המנוחה, בשונה מעדותו בבית המשפט לפיה לא הוכתם בדמה במהלך ההתקלות, ולמעשה המערער לא סיפק

הסבר סביר להימצאות דם המנוחה על בגדיו. לעניין עדותו של יחיא, מצינת המשיבה כי בית המשפט קבע כי עהעיד באופן עקבי ומשכנע, וכי השכנים עבד וג'מיל העידו בעקביות ותמכו בעדות יחיא, וכי ציינו כי העידו ביום האירוע כי המערער נכנס לחדר מתוך הלם ובלבול שהותיר בהם המעשה. מכל מקום, טוענת המשיבה, כי די לקבל את עדותו העקבית של עולשול את גרסת המערער, וכי ע מחזקת את עדות עמשמעותית. המשיבה מוסיפה וטוענת כי עדות אסעד שנמצאה מהימנה, מחזקת את עדות המערער וע שלפיה היה המערער נוכח ראשון בזירה. אשר לפצעי המערער טוענת המשיבה כי המערער שינה גרסאותיו ולבסוף בחר לשתוק, ועל כן לא הציג הסבר סביר וקוהרנטי לפציעות וכי טענתו כי נפצע מתריס אינה מתיישבת עם חוות דעתו של פרופ' היס. אשר לטענת המערער בנוגע לבדיקת ציפורני המנוחה טוענת המשיבה כי פרופ' גסט מצאה כי אי מציאת דנ"א זר מתחת לציפורניים אינה מעידה דבר וכי פרופ' היס מצא כי לא ניתן לשלול קשר בין ציפורני המנוחה לפציעות המערער. כמו, כן מתנגדת המשיבה לטענות המערער לעניין הדם על ארון הבגדים, ולעניין טענתו כי מחוות הדעת עלה, לכל היותר, כי דם המערער הוא המרכיב העיקרי של התערובת. המשיבה נסמכת לעניין זה על חוות דעתו של פרופ' מוטרו. המשיבה מדגישה כי רצף פעולות המערער "מגלם תמונה מפלילה חד משמעית": שריפת בגדיו והחלפתם, רחיצת ידיו ופניו ותיאום הגרסאות הכוזבות עם ע, אינו הולם אדם חף מפשע. המשיבה מוסיפה כי הימנעות המערער מלשתף פעולה עם חוקריו פועלת לחובתו, בייחוד על רקע שינוי גרסתו. המשיבה סומכת ידה על קביעותיו של בית המשפט המחוזי לעניין אימרותיו המפלילות של המערער.

32. אשר למחדלי החקירה הנטענים טוענת המשיבה כדלקמן: לטענתה, די בכך שהמערער שרף את בגדיו בקמין כדי להוות ראיה נסיבתית חד משמעית לחובתו גם ללא בדיקת חומרי הבעירה, וכי על פי עדות קצין המעבדה הניידת לזיהוי פלילי, "הכל היה שרוף כך שלא ניתן היה לזהות דבר". אשר להיעדר סימני נעליים טוענת המשיבה כי המערער טען ששהה בזירה וכי לזירה נכנסו אנשים רבים. לעניין בדיקת המטפחת טוענת המשיבה כי לא נמצא עליה ממצא חשוד, ובנוגע לדנ"א המנוחה על סוגר דלת הכניסה לבית, טוענת המשיבה כי אין בנתון זה כדי לחזק או להחליש את התשתית הראייתית נגד המערער.

33. אשר להרשעה בעבירת השוד טוענת המשיבה כי בפני בית המשפט הונחה תשתית ראיתית מוצקה לביצוע המעשה. המשיבה מוסיפה כי הכספת נמצאה ריקה, המפתחות נמצאו על המיטה ולא במקומם הרגיל בתוך הז'קט על ארון הבגדים, וכי הז'קט הוכתם בדם המנוחה. המשיבה טוענת כי בית המשפט לא נתן משקל לשטר של 200 ש"ח שנמצא כמה ימים לאחר האירוע על השביל, ולעניין המחדל הנטען בבדיקת שטר של 200 ש"ח שנמצא בתוך הבית טוענת המשיבה כי על פי עדות ראש המז"פ לא ניתן היה להפיק ממנו ממצאים.

34. לבסוף טוענת המשיבה כי אין מניעה להטיל על המערער עונש נפרד בגין ביצוע עבירת השוד שכן עובדות כל אחד מהמעשים שונות וכי כל אחת מהעבירות מהווה מעשה נפרד גם בשים לב לתכלית הענישה בגינה. לדעת המשיבה, גזר הדין ראוי ואין להתערב בו בייחוד בשל שיקולי הרתעה וגמול.

דיון והכרעה

35. לאחר שמיעת טענות הצדדים ולאחר עיון בהודעת הערעור ובפסק דינו של בית המשפט המחוזי, הגעתי למסקנה כי דין הערעור להידחות. לא מצאתי מקום להתערבות בהכרעת דינו המפורטת והמנומקת של בית המשפט המחוזי, ואף לא בגזר הדין. כמפורט לעיל, המערער העלה בערעורו שלל טענות, אלא שלאחר עיון בהן החלטתי כי יש

לאמץ את מסקנתו של בית המשפט המחוזי שלפיה המערער הוא שביצע את המעשה, שכן מסקנה זו מהווה המסקנה ההגיונית היחידה בנסיבות העניין. להלן אפרט את מסקנתי.

36. הכרעת הדין מבוססת על מארג ראיות נסיבתיות ואחרות שהציגה המשיבה לפני בית המשפט המחוזי. כנקודת מוצא, ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בממצאי עובדה ומהימנות שקבעה הערכאה הדיונית, נוכח היתרון המובנה המוקנה לערכאה הדיונית בהתרשמות ישירה מהעדים שהופיעו לפניה (ראו למשל ע"פ 7141/07 מדינת ישראל נ' טראבין, פסקה 41(3.11.2008); ע"פ 4178/10 פר'ג' נ' מדינת ישראל, פסקה 84 (19.8.2013)). יחד עם זאת, יצוין, כי לערכאת הערעור מוקנה מתחם התערבות רחב באופן יחסי, בנוגע להסקת המסקנות מהקביעות העובדתיות, ומהראיות הנסיבתיות (ראו למשל ע"פ 60/12 עמר נ' מדינת ישראל, פסקה 26 (7.11.2012)).

37. זאת ועוד; הלכה היא כי במקרים מתאימים, מוסמך בית המשפט להרשיע נאשם בהתבסס על ראיות נסיבתיות בלבד. לענייננו יפים דבריו של חברי השופט י' דנציגר בע"פ 6073/11 סגל נ' מדינת ישראל, פסקה 21 (11.6.2012):

"בפסיקתו של בית משפט זה נקבע לא אחת כי ניתן להרשיע נאשם על בסיס ראיות נסיבתיות, ובלבד שבית המשפט בחן את מכלול הראיות הנסיבתיות ואת הסבריו של הנאשם במבחני ההיגיון, השכל הישר וניסיון החיים, והגיע למסקנה מרשיעה ברורה והחלטית. בבואו של בית המשפט לקבוע מהי המסקנה העולה מהראיות הנסיבתיות, על בית המשפט מוטלת החובה לבחון האם ניתן להסיק מהראיות הנסיבתיות מסקנה סבירה אחרת שאינה מפלילה, אשר תוביל לזיכוי של הנאשם. רק אם המסקנה ההגיונית היחידה העולה מהראיות הנסיבתיות הינה המסקנה המרשיעה, יש להרשיע. כל ספק סביר חייב, מטבע הדברים, לפעול לזכות הנאשם. לפיכך, כאשר הנאשם מציע הסבר תמים וסביר יש לזכותו מחמת הספק. מנגד, אם ההסבר המוצע על ידי הנאשם הוא מופרך, דמיוני או תיאורטי, אזי אין מקום לזכותו מחמת הספק..."

עוד נקבע כי לא נדרש להראות שכל אחת מהראיות הנסיבתיות בפני עצמה מספיקה להרשעת הנאשם. המסקנה המרשיעה יכולה להתקבל מצירופן של מספר ראיות נסיבתיות, אשר לכל אחת מהן בנפרד כוח 'מחשיד' בלבד, אם הן משתלבות זו בזו כך שמשקלן המצטבר הינו משקל ראיתי מפליל המבסס הרשעה בדין. זאת ועוד, ייתכן גם שלכל אחת מהראיות ניתן לספק הסבר תמים וסביר, אולם כאשר בוחנים את צירופן יחד לא ניתן עוד לספק הסבר תמים וסביר. לפיכך, ככל שהראיות רבות יותר, מגוונות יותר ושלובות יותר זו בזו, מתחזקת המסקנה המרשיעה ונחלשת חזקת החפות של הנאשם, ועל הנאשם לספק הסבר אלטרנטיבי סביר למכלול הנסיבות...בסופו של יום נדרש בית המשפט להפעיל מבחן לוגי - "כאשר בראיות נסיבתיות מדובר, צריכות הראיות להביא בדרך האלימינציה למסקנה האחת של אשמת הנאשם..."

38. במקרה שלפנינו, בית המשפט המחוזי בחן בפירוט רב את הראיות שהציגה המשיבה, אחת לאחת, וכמכלול. כאמור, מסקנתו של בית המשפט לפיה המערער ביצע את המעשה מבוססת ומעוגנת היטב בחומר הראיות.

39. אשר למניע המערער לבצע את המעשה. ראשית, אמנם אין חובה להוכיח קיומו של מניע המסביר את ביצוע המעשה, עם זאת, הוכחת קיומו של מניע עשוי לחזק את משקל יתר העדויות המפלילות (ראו בש"פ 6589/10 אבו עמאר נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (20.9.2010)). במקרה דנן, איני יכול לקבל את טענת המערער שלפיה לא הוכח כי ביצע את המעשה בשל מניע כלכלי. בית המשפט המחוזי קבע כי מצבו הכלכלי של המערער ומשפחתו לא היה

שפיר, והלך והחריף עובר למעשה. בית המשפט נסמך בקביעה זו על ראיות רבות, ובכללן עדות המערער וע. כמו כן הוכחה מצוקתו הכלכלית של המערער ברשימת המחאות ללא כיסוי ובנוהגו לשלוח את ילדיו להחליף מוצרי מזון בחפיסות סיגריות. המערער העלה בפני בית המשפט המחוזי את טענתו כי לא חל שינוי במצבו הכלכלי עובר למעשה. ואולם בית המשפט דחה טענה זו, בין היתר, נוכח שיחתו של המערער עם ספק העצים יומיים לפני האירוע, בה סרב ספק העצים לספק למערער עצים נוספים עד לפירעון החוב שנאמד בכ-700 ש"ח, עובדה שהקשתה על המערער נוכח חיוניות עצי ההסקה לקמין ביתם. איני רואה מקום להתערב בקביעה זו. בנוסף, איני מקבל את טענת המערער לפיה לא הוכחו קיומן של ראיות למצבו הכלכלי של, שכן המערער לוה מעכספים. יתרה מכך, אין להתעלם מקביעת בית המשפט, כי על פי עדותו של, אחי המערער ידע על מיקום הכספת בביתו ולכן לא מן הנמנע שהמערער ידע עובדה זו גם כן. טענת המערער לפיה משפחתו של ענעדרה מן הבית ימים ספורים טרם האירוע, ולכן יכול היה להגיע לביתם במועד זה, אין בה כדי להפריך את המניע לביצוע המעשה. יוזכר, כי בית המשפט המחוזי ציין כי על פי עדותו של ענתגלע סכסוך בין המשפחות. בהקשר זה אני דוחה את טענת המערער לפיה לעאינטרס להשחיר את פניו, ולכן יש להטיל דופי במהימנותו, ובהינתן מתחם ההתערבות בקביעות מהימנות עדים ומכל מקום טענה זו אינה מבוססת. די בדברים אלה כדי לדחות את השגת המערער כלפי קביעתו המבוססת של בית המשפט לפיה קם למערער מניע לבצע את המעשה.

40. אשר לנוכחות המערער בזירת האירוע. למעשה אין מחלוקת כי המערער נכח ראשון בזירה ובסמוך לאירוע. תימוכין לכך מצא בית המשפט המחוזי גם בעדותו של אסעד. בהקשר זה, אני דוחה את טענות המערער בנוגע לקבלת עדותו של א: בית המשפט קבע במפורש כי עדותו מהימנה, בייחוד בהיותה מפורטת ודחה את טענת המערער לפיה העדות מוטית ו"מוזמנת". בית המשפט קבע כי אסעד דווקא קימץ בעדותו בפרטים ונמנע מלזהות את המערער ואת ע מסיבותיו הוא, כנראה כי חשש מהשלכות עדותו. כבר נפסק בעבר, כי נוכחות בלתי מקרית של אדם במקום בו בוצעה עבירה מהווה ראיה לכאורה למעורבותו בביצוע העבירה (ראו ע"פ 846/10 בדוי נ' מדינת ישראל, פסקה 102 (14.7.2014)). בנסיבות העניין, מקובלת עליי קביעתו של בית המשפט שלפיה נוכחות המערער בזירה אינה מקרית, שכן המערער לא נהג לבקר בבית המנוחה, ואף הוא מודה כי המנוחה הייתה אישה דתייה וכי הוא לא נהג לבקרה לבדם. מעבר לכך, יש לאמץ את קביעות בית המשפט לעניין דחיית גרסת "רעול הפנים" שהציג המערער שכן גרסה זו אינה מתיישבת מכלול הראיות המלמד על מעורבות ישירה של המערער באירוע ועל מאבקו עם המנוחה.

41. יתרה מכך, איני סבור כי יש להתערב בקביעתו של בית המשפט לפיה דם המנוחה הוא תוצר של המאבק בינו למנוחה במהלך רציחתה, ומהווה שארית מניסיונו של המערער לטשטש את עקבותיו לאחר ביצוע הרצח. ראשית, בפני בית המשפט המחוזי עמדה חוות דעתה של ד"ר גסט שמצאה פרופיל גנטי של המנוחה בדגימת דם מחזית חולצתו של המערער, המהווה ראיה אובייקטיבית בעלת משקל רב. בנוסף צדק בית המשפט בקובעו כי משקלה של הראיה אף גובר, שכן המערער לא סיפק לה הסבר חלופי סביר. לכך יש להוסיף את דברי ע כי המערער מיהר לביתו לשטוף עצמו במים ובסבון. על כן, איני סבור כי יש מקום לשנות מקביעת בית המשפט המחוזי לפיה המערער ביקש לטשטש את עקבותיו לאחר ששב מבית המנוחה, שטף את פניו וידיו ושרף את בגדיו תוך שימוש בחומר בעירה. בנוסף, שינוי גרסאות המערער לעניין נפילתו על המנוחה פועל גם כן לחובתו. בהקשר זה יש לאמץ את קביעתו של בית המשפט המחוזי כי גרסת המערער לעניין נפילתו על המנוחה אינה מתקבלת על הדעת, וכי אכן היה מקום להעדיף את גרסתה המאוחרת של ע בחקירתה על פני עדותה במשפט שכן זו קיבלה חיזוקים נוספים מחומר הראיות. כמו כן, איני רואה מקום להתערב בקביעות בית המשפט אשר לקבלת עדויותיהם של יחיא, עבד וג'מאל שלא צפו במערער נופל על המנוחה, כפי שטען.

42. לענין דם המערער בזירה. ההסבר שהציג המערער לפיו נפצע טרם האירוע מתריס בביתו נסתר בעדותו בה טען כי לא דימם מהפציעות ביום האירוע. בנוסף, המערער עצמו העיד כי נגע בארון לפני שמעד על גופת המנוחה והתלכלך בדמה. מקובלת עליי קביעתו של בית המשפט כי הסבר זה אינו הולם את ניתוח דגימת הדם לפיה נמצא עירוב של דם המנוחה ושל המערער. בנוסף, בקביעתו כי דם המערער בזירה נוצר כתוצאה ממאבק בין המערער למנוחה, נסמך בית המשפט גם על האמור בחוות דעתו של פרופ' היס ולא מצאתי עילה להתערב בה. נוכח האמור ובהתחשב בכך שגרסת המערער לגבי השתתפותו בכיסוי הגופה נדחתה, אין עילה לשנות מקביעתו של בית המשפט לעניין זה.

43. כך גם בנוגע לפציעות המערער. מקובלת עליי מסקנתו של בית המשפט המחוזי כי מקור הפצעים במאבק עם המנוחה. ראשית, המערער הציג בפני בית המשפט המחוזי גרסאות שונות וסותרות לעניין פציעותיו ביום האירוע וסרב לשחזר את הדרך בה נפצע ואף לתת הסבר הגיוני אחיד. כאשר הוטח בו כי נפצע במהלך מאבקו עם המנוחה בעת רציחתה, בחר לשתוק. שנית, פרופ' היס קבע כי הפצעים נגרמו בחלקם מחפץ קוצני בעל להב מושחזת, ובחלקם מדקירת חפץ קוצני. אשר לטענת המערער לעניין אי מציאת ד.נ.א של המערער על ציפורני המנוחה מקובלת עליי עמדת המשיבה, כי הדבר אינו מלמד בהכרח כי המערער והמנוחה לא נאבקו זה בזו, זאת נוכח עדותה של ד"ר גסט לפיה ב-80% מהמקרים נכשל הניסיון למצוא ד.נ.א זר מתחת לציפורני הקורבן.

44. יתר על כן, יש לאמץ את קביעתו של בית המשפט המחוזי לפיה התנהגותו המפלילה של המערער משמשת חיזוק משמעותי לראיות הנסיבתיות כבדות המשקל כנגדו. המערער נקט פעולות לטשטוש עקבותיו כאשר הגיע לביתו, שרף את בגדיו בקמין ושטף את ידיו ופניו. טענות המערער לפיהן פעל מתוך חשש שיואשם בפלילים, ואף בהיתן מצבו הנפשי הנטען, אינן מקובלות עליי ואינן מהוות הסבר אמין והגיוני למעשיו. בצדק קבע בית המשפט המחוזי כי אדם הנמצא במצב בו היה שרוי המערער לטענתו, לאחר שהוכה על ידי רעול פנים והיה ספוג בדם המנוחה, יזעק לעזרה ולא ימהר להשמיד ראיות הקושרות אותו לאירוע. המסקנה המתבקשת היא כי המערער פעל לטשטוש את עקבותיו כדי להימלט מעונש.

45. נוסף על כך, איני רואה לקבל את עמדת המערער אשר לעדות ע. בית המשפט קבע כממצא כי המערער ביקש להדיח את ע לומר דברי שקר ולשנות את גרסתה והוסיף, כי מרבית גרסאותיה שנשללו על ידה בהמשך, נשללו אף על ידי ראיות חיצוניות ועדויות אחרות. זאת לעומת גרסתה המאוחרת, המפלילה את המערער אשר נתמכה במכלול הראיות. לפיכך יש לדחות את השגת המערער על העדפת חלקי עדותה של ע הפועלים לחובתו, ועל השפעתם הנטענת של הפגיעה באחיה ושריפת ביתה על עדותה. יצוין כי בית המשפט נתן דעתו לגרסתה המאוחרת של ע לפיה המערער סיפר לה כי רעול פנים היכה אותו, אך דחה את גרסתה, לנוכח העובדה שהמערער הדיח אותה לומר דברי שקר בעבר, ולנוכח העובדה שהיא התגוררה עם המערער בביתו ונמצאה אפוא במצב רגיש, כמו גם בשל השוני בפרטי הגרסה, שהציגו כל אחד מהם. בקביעות אלה, כאמור, אין כל מקום להתערב.

46. לאמור לעיל יש להוסיף את קביעותיו של בית המשפט המחוזי בנוגע לשקרי המערער: כאמור, המערער שינה גרסתו. בראשית האירועים טען ל"גרסת השמרים", בהמשך שינה את גרסתו לגרסת "רעול הפנים", שנסתרה, ואף העלה טענות סותרות לעניין שריפת בגדיו ובנוגע לדם המנוחה על בגדיו. טענות המערער על הפחד והבהלה שאחזו בו מספקים הסבר לשקריו. כפועל יוצא, לא מצאתי כי בית המשפט המחוזי שגה במשקל הראייתי שנתן לשקרי המערער (ראו לעניין זה ע"פ 1645/08 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 21-23 והאסמכתאות שם (3.9.2009)). זאת ועוד; לא מצאתי עילה להתערב בקביעותיו של בית המשפט המחוזי לעניין אמירותיו המפלילות של המערער. בצדק קבע בית המשפט המחוזי כי שתיקת המערער כאשר עומת עם הסתירות בין החשדות המפורטים שגובו בראיות, לבין סתירותיו,

וסירובו לבצע שחזור של האירועים שמסר, מהווה, בנסיבות העניין, נדבך נוסף בהתנהגותו המפלילה.

47. הנה כי כן, אין להתערב בקביעתו של בית המשפט המחוזי, כי מכלול הראיות מלמד על מעורבות ברורה של המערער במעשה, וכי גרסתו אשר לאירועים אינה הגיונית ואינה קוהרנטית ונפלו בה ליקויים בלתי מוסברים שנשללו על ידי ראיות אחרות ועדים נוספים באופן חד משמעי. אכן, המערער טוען כי קיימות ראיות הפועלות לטובתו, ובהן שריפת ביתו, הירי באחיה של ע ותיאום הגרסאות הנטען בין העדים. אלא שאין בראיות אלה כדי להאפיל על הראיות המוצקות לעניין מעורבותו במעשה. בנוסף לכל האמור, לא ראיתי ליתן משקל לטענות המערער לעניין מחדלי חקירה, שכן ממילא מצאתי כי הגנת המערער לא קופחה, וזאת מבלי להידרש לשאלה אם אכן מדובר במחדלים (ראו והשוו ע"פ 7164/07 אלהוושלה נ' מדינת ישראל, פסקה 7 והאסמכתאות שם (11.2.2008)). סיכומם של דברים, יש לדחות את טענות המערער המופנות כלפי הרשעתו בעבירת רצח המנוחה.

48. אף הרשעת המערער בעבירת השוד בדין יסודה. כאמור, כוונת המערער לגנוב את כספי המנוחה בשווי של 1,700 ש"ח נלמדה ממעשה הרצח ומאי השבת הכספים, וזאת לצד מעשי אלימות קשים בהם נקט המערער נגד המנוחה. בהקשר זה נסמך בית המשפט המחוזי על מארג ראיתי שכלל, בין היתר, את דו"ח נתיחת הגופה, עדותו של , ואת הז'קט בארון בו היו מפתחות הכספת, עליו נמצאו עקבות דם המנוחה. אין להתערב בקביעת בית המשפט כי ההסבר הסביר אפשרי הוא כי המערער חפץ בכספה, שכן זו נמצאה מוטלת מתבוססת בדמה כשבסמוך לגופתה שטר כסף, וכן, כי מעשה הרצח נעשה למטרה זו. עיינתי בטענות המערער בעניין אך לא מצאתי כי הן נושאות משקל מהותי העשוי להעלות ספק שיפעל לטובתו, נוכח התשתית הראייתית שהונחה בפני בית המשפט המחוזי, כמפורט לעיל.

אשר על כן, אציע לדחות את הערעור על הכרעת הדין.

העונש

49. מכאן לגזר הדין. ככלל, חומרת העונש אינה עניין להתערבותה של ערכאת הערעור, אלא במקרים חריגים של סטייה ברורה ממדיניות הענישה הראויה. בענייננו, לא מצאתי לנכון להתערב בגזירת העונש. אשר לטענת המערער כי ירצה את עונש המאסר בגין כל אחת מהעבירות בחופף, נפסק כי "סלידתנו העמוקה ממעשים הפוגעים בערך חיי האדם חייבת למצוא ביטוי מפורש ונפרד גם בסוגיית הצטברות העונשים" (ראו ע"פ 6867/06 עזאם נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (12.10.2008)). איני מקבל את בקשת המערער להטיל עליו עונש חופף בגין ביצוע עבירת השוד. התכלית העומדת ביסוד הענישה על ביצוע כל אחת מן העבירות, יחד עם חומרת המעשים, מובילה למסקנה בנסיבות המקרה דנן כי אין מקום לחפוף את העונשים בנסיבות המקרה (לשיקולים שונים ראו ע"פ 2948/03 ברזובסקי נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (20.6.2005) והשוו לע"פ 5781/06 נאצר נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (15.6.2009)). יתרה מכך, אין לקבל את טענת המערער להפחתה מעונשו שכן המערער בחר שלא להעלות טענה זו בפני בית המשפט המחוזי וויתר על הגשת חוות דעת רלוונטית. בנוסף, טענותיו בערעור לעניין זה אינן עומדות בנטל ההוכחה לעניין הטלת עונש מופחת לפי סעיף 300א לחוק העונשין (השוו ע"פ 5417/07 בונר נ' מדינת ישראל, פסקאות 24-26 לפסק דינו של השופט י' עמית (30.5.2013)).

סיכומם של דברים, על יסוד האמור לעיל, אציע לחברי לדחות את הערעור על כל חלקיו.

ש ו פ ט

השופט צ' זילברטל:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט א' שהם:

אני מסכים.

ש ו פ ט

לפיכך הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט ס' ג'ובראן.

ניתן היום, כ"ב בטבת התשע"ה (13.1.2015).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט
